

OTT REFORM, ITT DEFORM

AZ ANGOL EGÉSZSÉGÜGY EGY SZEGEDI CSALÁDORVOS SZEMÉVEL

A HAZAI EGÉSZSÉGÜGYI RENDSZERT KIZÁRÓLAG A BENNE DOLGOZÓK HŐSIES HELYTÁLLÁSA, RENDKÍVÜLI TEHERBÍRÁSA VALAMINT LELKIISMERETESSÉGE TARTJA ÖSSZE. A MAGYAR ORVOST ELSŐSORBAN NEM AZ ANYAGI, HANEM AZ ERKÖLCSI MEGBECSÜLÉS HIÁNYA ZAVARJA, ÉS AZ EGYRE ROMLÓ MUNKAHELYI FELTÉTELEK. ANGLIÁBAN ILYEN PROBLÉMÁK NINCSENEK: MIKÖZBEN OTT REFORMOKAT HAJTANAK VÉGRE, NÁLUNK KIZÁRÓLAG DEFORMOKRA KERÜL SOR – VÉLI DR. SZABÓ LÁSZLÓ, AKI 2006 ÓTA ANGLIÁBAN DOLGOZIK CSALÁDORVOSKÉNT.

Már az öregapja is családorvos volt, akárcsak az édesapja, aki több, mint negyven éve dolgozik ugyanabban a praxisban Szegeden. A családi hagyományt követve *Ifj. dr. Szabó László* is orvosi diplomát szerzett, majd szakvizsgát tett háziorvostanból.

Az volt a vágya, hogy abban a városrészben, ahol felnőtt, ahol szinte mindenkit ismer, édesapja helyetteseként dolgozzon, és ott gyakorolja a háziorvosi hivatást. A gyógyító munka mellett, igazi lokálpatrióta lévén, mindenáron szeretett volna aktívan tenni azért a városért, amihez ezer szállal kötődik, ezért politizálni kezdett. 2002-ben (majd 2006-ban ismét) egyéni mandátumot szerzett a Szegedi Közgyűlésben, és azóta független önkormányzati képviselőként dolgozik szeretett szülővárosáért. Nem tagja egyik pártnak sem, hazafias-jobboldali értékrendjét azonban büszkén vállalja. 2004-ben megalapította a Szegedi Védegyletet. Számtalan városvédő indítvány, tervezet kidolgozása fűződik nevéhez. Alkotó jellegű előterjesztéseit a baloldali városvezetés azonban szinte egytől egyig leszavazta, perifériára szorította, vagy eltulajdonította. Szintén nagy csalódásként élte meg, hogy *Medgyessy Péter* kormánya 2002-ben a világon egyedülálló módon összeférhetetlennek nyilvánította a háziorvosi munkát az önkormányzati képviselőséggel. (Az első pillanattól kezdve alkotmányellenesnek tűnő törvényt az Alkotmánybíróság négy év elteltével

megsemmisítette.) Az újdonsült képviselő, viszonylag friss háziorvosi szakvizsgával a tarsolyában nem kapott engedélyt arra, hogy apja praxisában dolgozzon – sőt, az önkormányzat jegyzője édesapja alkalmankénti helyettesítésétől

is eltiltotta. *Id. Szabó László* ekkoriban már csaknem 70 éves volt, tehát már a nyugdíjkorhatáron túl űzte a tevékenységét, és az egészségének is használt volna, hogyha a fia időnként besegíthetett volna neki – mindhiába. Elkövetkezett 2006, az országgyűlési választások ideje. *Szabó Lászlót* felkérte a Magyar Demokrata Fórum, hogy legyen a párt egyéni parlamenti képviselő-jelöltje; ő elfogadta a felkérést, nem sokkal később azonban visszalépett, mert (a nemtelen pártfordulás nyomán) elfogadott egy angliai ügyeleti orvosi állást. Önkormányzati képviselői munká-

ját ezt követően sem adta fel: ennek legékesebb bizonyítéka, hogy változatlanul az ő nevéhez fűződik a legtöbb egyéni képviselői indítvány.

Rövidesen megtapasztalta, hogy a szigetországban az orvost nem „csak” fizetik, hanem becsülik is. Lapunk 2006. márciusi számában „Menekülés Angliába” címmel közöltünk vele egy interjút, amelyben megosztotta olvasóinkkal első benyomásait, friss tapasztalatait. Azóta eltelt

át ezt követően sem adta fel: ennek legékesebb bizonyítéka, hogy változatlanul az ő nevéhez fűződik a legtöbb egyéni képviselői indítvány.

több, mint három esztendő, és *Szabó* doktor változatlanul folytatja „kétlaki” életét. Az ötgyermekes apukával hol máshol, mint egy szegedi halászcsárdában beszélgettünk, néhány nappal azután, hogy átesett egy kisebb sebészeti beavatkozáson.

Legfrissebb tapasztalatai szerint milyen állapotban van jelenleg a magyar egészségügy?

Csupán egy apró beavatkozásról van szó, amelynek elvégzésére jó kezű kollégámat, *dr. Bella Zsolt* szegedi fül-orr-gégészt kértem fel. Nyugodt szívvel hagyatkoztam a

megbízható és tehetséges magyar orvosok szaktudására, és nem is merült fel semmiféle komplikáció. Az eset azonban nem jellemzi a magyar egészségügyet. Azt ugyanis nem a szaktárca, nem a kormány, hanem csak és kizárólag az egészségügyi személyzet szaktudása, rendkívüli teherbírása és lelkiismeretessége tartja össze. Évről évre kevesebben vannak, évről évre több munkát végeznek el, és évről évre kevesebbet ér a jövedelmük. Míg más országokban, például Angliában óriási egészségügyi reformokat hajtanak végre, itthon évek óta deformálják az egészségügyet. Angliában pénzt, időt nem kímélve fejlesztik az egészségügyet. Ott nincs műszerhiány, 18 év alatt, és nyugdíjkorhátár fölött mindenkinek ingyenes a gyógyszer. A munkanélküliek és a krónikus betegek sem fizetnek a gyógyszerért. Ehhez képest nálunk a legjobban működő sebészeti osztályokat – hogy mást ne említsek, a Papp Lajos-féle szívsebészeti osztályt – olyan szinten ellehetetlenítették, hogy sok ezer ember ellátása került veszélybe.

Mit szóltak az Önhöz közel állók, amikor megtudták, hogy áttesz a székhelyét Angliába?

A feleségem kifejezetten ösztönözte ezirányú döntésem, ugyanis az akkor 96 ezer forintos (azóta 54 ezer Ft) képviselői tiszteletdíjból öt gyermeket eltartani nem egyszerű feladat. Apám szomorkodik rajta, de megérti. Hazavár. A képviselőtársak pedig azóta is előszeretettel évődnek „távollétemen”, amelynek persze többségük – nem is mindig leplezetten – nagyon örül...

Milyen benyomások érték szigetországi munkája kezdetén?

Észak-Anglia több városában is ügyelek, Manchestertől Hull-ig. Ott dolgozom, ahol éppen hiány van. Ez szabadságot is biztosít számomra: csak azt vállalom el, amit elbírok. Mind a nyelvtudás finomságai, mind a viszonyok nem ismeretéből származó hiányosságok vonatkozásában rendkívül türelme-

Dr. Szabó László Szegeden abban a házban lakik, ahol Szent-Györgyi Albert élt és dolgozott, amikor a C-vitaminnal kapcsolatos kutatásaiért megkapta a Nobel-díjat. A díjjal járó összeget a tudós Szegeden költötte el: az ebből vásárolt villa mind a mai napig áll. A város megvehette volna az épületet, hogy kialakítsa benne a Szent-Györgyi Albert emlékházat, ám Szabó képviselő minden igyekezete dacára a baloldali városvezetés elhalasztotta ezt a lehetőséget. A villát már le is bontották volna, ha Szabó László nem kér rá védettséget. Utóbb ösztönzésére az orvoskar Benedek György dékán úr és Lednitzky András szervezésében egy emlékszóbat nyitott az egyetemen. A tudós hagyatékának java jelenleg is dobozokban van és várja sorsának jobbra fordulását...

sek az angolok. Ingerült mondatokat nagyon ritkán hallani arrafelé. A munkatempó messze elmarad a miénktől: nagyon kényelmes. Talán ez a jóval hosszabb életük titka!

Hogyan tudná összehasonlítani a kinti és az itthoni munkakörülményeket?

Ég és föld. A magyar orvost elsősorban nem az anyagi, hanem az erkölcsi megbecsülés hiánya zavarja, valamint az eszközhiány, a túlterheltség, a rossz munkahelyi feltételek. Angliában ilyen problémák nincsenek. Az asszisztencia mennyisége duplája az itteninek. Az asszisztens nő kávéval, teával meg süttivel traktál. Udvariasan kérdezik, hogy küldhetik-e a következő beteget. A betegek időpontra érkeznek. Ami nálunk egy magánrendelőben érhető tetten, az van egy átlagos szintű angol állami rendelőben. A praxispénz öt-tízszere az itthoninak. Abból bővel lehet adni a betegeknek egy teát is a váróban...

Van magyar kollégája?

Igen, bár nem egy átfogó hadművelet keretében jutottak el Angliába a magyar orvosok. Többnyire a véletlen (már, ha van ilyen) sors hozott össze velük. A kollégák javával sikerült összetalálkoznom Angliában. Rengeteg bosszúságot és tanulópénzt tudunk megspórolni egymás segítségével, felvilágosításával.

Miként fizetik ki az ügyeleti időt?

A „ki nem fizetett ügyeleti díj” értelmezhetetlen fogalom az angol közéletben. Ha valami nem időre megy, küldik az elnézést kérő levelet. Ha valami korábban megy, elnézést kérnek, ha pedig később, fájdalomdíjat fizetnek. Az egyetlen, ami előfordult, hogy a magyar (pesti!) munkaerő-közvetítő iroda nem fizetett nekem. Az első három hónapomat „elfelejtették” kifizetni, ennek ellenére én ezt a meg nem kapott jövedelmet itthon leadóztam. Ilyen sincs Angliában: ott a bankszámlára beérkezett összeg után fizetik az adót. Be nem folyt összeg után adót soha nem fog kérni az állam. Ezért nincsenek tömegesen csődbe jutott cégek, ezért nincsen körbetartozás, és többek között ezért higgadtabb az angol társadalom.

Mennyire nehezíti meg az életét a honvágy?

Az utóbbi időben, mikor „hazaautazás”-ról beszélnek, kicsit zavarba jövök, hogy hova megyek „haza”. Mert ahol jól érzem magam, az a polgári Anglia. Ahol rosszul érzem magam, és csak a negatív tapasztalat, a pusztulás, a deform, a depresszió szaga vág orrba, az a saját kifosztott szülőházam. Ennek ellenére nem leszek az a honváltó, aki Magyarországot lecseréli egy másikra egy könnyebb életért. A gyermekeimet sem nevelem angolnak (mint sokan mások). Az viszont elgondolkodtató, hogy milyen elemi erővel működik az „észszivattyú”, gyöngébb angol tükörszóval az „agyelszívás”: Magyarországot több, mint ezer orvos hagyja el minden évben, és többségük soha többé nem fog visszatérni. Mert azokat az életfeltételeket, amiket nyugaton megteremt magának, azt itthon nemhogy nem kapja meg, hanem hosszú-hosszú évek teljese tudatos, komoly politikai munkájával is nagyon nehéz lesz újratertetni. Ez a deformer kormány az „El lehet innen menni!” jelszavával még csak kísérletet sem tett rá.

DERGÁN ÁDÁM